

Obvodní soud pro Prahu 2	
Došlo dn.: - 9 -03- 2009	②
KRÁT	PRÍLOH RUBRIK

USNESENÍ

Nejvyšší soud České republiky projednal v neveřejném zasedání konaném dne 29. ledna 2009 dovolání, které podal obviněný R. G. nar. [redacted] v České republice bytem [redacted] proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 3. 2008, sp. zn. 8 To 17/2008, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 2 T 98/2005, a rozhodl t a k t o :

Podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. se dovolání obviněného **o d m í á .**

Odůvodnění:

Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 26. 7. 2007, sp. zn. 2 T 98/2005, byl obviněný R. G. uznán vinným, že

jako jediný jednatel společnosti [redacted]

1) dne 26. 7. 2002 nechal neoprávněně zaúčtovat společnosti částku 2.002.666,- Kč jako odměnu jednatelem a tuto částku si ponechal pro vlastní potřebu a způsobil tak škodu společnosti [redacted] ve výši 2.002.666,- Kč,

2) dopisem ze dne 28. 1. 2004 požadoval od společníků vrácení půjčky ve výši 5.000.000,- Kč, a to na základě smlouvy o poskytnutí finanční částky ze dne 15. 6. 1994, podle které vložil do společnosti [redacted] částku 5.000.000,- Kč, a to na zakoupení vybrané nemovitosti v Praze, avšak tato částka nebyla nikdy společnosti poskytnuta, když v letech 1994 až 26. 7. 2002 vložil částku 1.601.412,- Kč a tímto jednáním se pokusil ze společnosti finančně odvést částku 3.398.588,- Kč.

Takto zjištěné jednání obvodní soud kvalifikoval jako trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, 3 písm. c) tr. zák. [v bodě 1) výroku] a pokus trestného činu podvodu podle § 8 odst. 1 tr. zák. k § 250 odst. 1, 3 písm. b) tr. zák. [v bodě 2) výroku]. Za tyto trestné činy byl obviněný odsouzen podle § 248 odst. 3 tr. zák. za použití § 35 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání dvou let, jehož výkon byl podle § 58 odst. 1 tr. zák. a § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvou let. Rovněž bylo podle § 228 odst. 1 tr. ř. rozhodnuto o povinnosti obviněného k náhradě škody.

Vůči tomuto rozsudku podal obviněný R. G. dovolání.

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 20. 3. 2008, sp. zn. 8 To 17/2008, byl podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. ř. napadený rozsudek zrušen pouze ve výroku o náhradě škody. Podle § 259 odst. 3 tr. ř. bylo nově rozhodnuto tak, že podle § 228 odst. 1 tr. ř. je obviněný povinen uhradit společnosti [redacted] se sídlem [redacted] škodu ve výši 2.002.666,- Kč. Jinak zůstal napadený rozsudek nezměněn.

Citované rozhodnutí odvolacího soudu ve spojení s rozsudkem prvostupňového soudu (výroky o vině, trestu i náhradě škody), napadl obviněný R. G. prostřednictvím obhajce dovoláním, které opřel o dovolací důvod zakotvený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

Podle jeho názoru rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku a jiném nesprávném hmotně právním posouzení.

Obviněný předně vytkl, že ve věci rozhodovali soudci, kteří byli z vykonávání úkonů trestního řízení vyloučeni. V průběhu řízení zjistil, že JUDr. Pavel Benda je předsedou senátu v jiné věci vedené souběžně proti jeho osobě u téhož soudu. Konstatoval, že jmenovaný soudce si toto uvědomil až v závěru řízení a sám navrhl své vyloučení, jak vyplývá z usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 2. 2008, sp. zn. 8 To 17/2008. Namítl, že JUDr. Pavel Benda se zmínil o možnosti ukládání souhrnného trestu a další členové senátu JUDr. Petr Stutzig a JUDr. Alena Makovcová měli informace o trestním řízení u Městského soudu v Praze, sp. zn. [REDAKCE]. V důsledku těchto informací byli viditelně ovlivněni v nahlížení a hodnocení jeho osoby jako „údajně problémové“, přičemž jeho jednání mající původ v obchodních vztazích, tj. sporu mezi společníky, bezdůvodně kriminalizovali. Obviněný proto shledal i u těchto dvou soudců důvod k jejich vyloučení. Podle jeho názoru je nepřijatelné, aby se soudci téhož soudu navzájem informovali o jiných případech, které se týkají obviněné osoby, pokud tato řízení nebyla ukončena. V zájmu zachování objektivit rozhodování by měl dovolací soud napadené rozhodnutí zrušit, a to jako nezákonné.

V případě skutku pod bodem 1) výroku o vině v rozsudku obvodního soudu obviněný uvedl, že soudy neměly dokončit rozhodování ve věci samé. Do dnešní doby totiž nebyla vyřešena předběžná otázka, zda byly splněny požadavky českých zákonů pro platnost smlouvy o převodu obchodních podílů. Podle jeho mínění se S [REDAKCE] T [REDAKCE] a I [REDAKCE] B [REDAKCE] nestali společníky společnosti [REDAKCE]. Vzhledem k neplatnosti smluv o převodu obchodních podílů, kdy jde od počátku o absolutní neplatnost a k nemožnosti „vydržení“ vlastnického práva k obchodnímu podílu, jenž není podle judikatury považován za věc, která je způsobilá k vydržení, obviněný uvedl, že prvostupňový soud pochybil, jestliže od počátku řízení považoval jmenované osoby za společníky. Konstatoval, že pokud jsou českými zákony stanoveny obligatorní náležitosti uzavření smlouvy o převodu obchodního podílu a ustálenou judikaturou byl problém neplatnosti smluv o převodu obchodních podílů řešen, nemá ani soud v trestním řízení právo je nerespektovat. O této skutečnosti nebylo dosud pravomocně rozhodnuto, přičemž věc bude řešena Vrchním soudem v Praze dne 7. 8. 2008, sp. zn. 7 Cmo 179/2008. Obviněný poznamenal, že i přes výtku odvolacího soudu obsaženou v usnesení, kterým byl již jednou rozsudek soudu prvního stupně zrušen, je v části ohledně vyplacení odměny 2.002.666,- Kč jednatel, tj. jeho osobou, rozsudek nepřezkoumatelný. V opakovaném řízení a ani v novém rozsudku nebylo vysvětleno, podle jakého ustanovení se usuzuje, že si jako jednatel společnosti nesměl vyplatit odměnu. Je nesporné, že jedinou osobou v orgánech statutárního zástupce byl pouze on a žádná jiná osoba nemohla dát pokyn k vyplacení peněz ani nebyla zmocněna k provádění plateb. Obviněný zdůraznil, že tato situace není v českém právním řádu zakázána, když ve společnostech, kde je jediný jednatel, není jiný způsob ani možný, neboť tento musí sám dát příkaz k úhradě a peníze pro svou osobu i převzít. V tomto směru soud ani žádné důkazní řízení neprovedl, v rozsudku necitoval číslo dokladu, kterým mu byla odměna vyplacena a jakým způsobem. Nemůže vycházet pouze z jeho prohlášení, které proti němu použije. I judikatura, která se trestního řízení týká, nepovažuje přiznání osoby za věrohodný důkaz.

Dále obviněný vytkl, že soudy nepřihlíděly při posuzování otázky vyplacení odměny jednatele k jeho námitkám, neboť:

- S [REDAKCE] T [REDAKCE] a I [REDAKCE] B [REDAKCE] nikdy nenamítli ani nezpochybnili, že by nevykonával funkci jednatele; naopak v přípravném i soudním řízení vyšlo najevo, že fakticky funkci

- vykonával, činil úkony k řízení společnosti apod., za což obvykle přísluší odměna, přičemž částka 20.000,- Kč měsíčně byla odměnou na nejnižší hladině odměn;
- státním zastupitelstvím a soudem prvního stupně došlo ke kriminalizaci jednání, které náleží do ryze obchodních vztahů a nikoli do trestního práva; soud prvního stupně neměl k dispozici dostupná ustanovení obchodního zákoníku, aby z tohoto pohledu posoudil jeho jednání ve věci vyplacení odměny; je všeobecně známo, že pokud by vyšlo najevo, že si vyplatil jako jednatel odměnu neodpovídající obvyklé její výši, mohli společníci uplatnit na jednatele odpovědnost za způsobenou škodu, jejímž základním předpokladem je porušení právních povinností, vznik škody a příčinná souvislost; dalším druhem odpovědnosti jednatele je odpovědnost za bezdůvodné obohacení, pokud by získal bezdůvodný majetkový prospěch na úkor jiného;
 - prvostupňový soud se nezabýval tím, zda je ustanovení společenské smlouvy, z níž dovozuje, že si jako jednatel nemohl sám vyplatit odměnu bez rozhodnutí valné hromady, platné, když vyšlo najevo, že S [redacted] T [redacted] a I [redacted] B [redacted] nebyli společníky a jejich souhlas tudíž nebyl relevantní;
 - případné porušení společenské smlouvy, souhlasu či nesouhlasu valné hromady nebo porušení vnitřního předpisu nebo obchodního zákoníku, že o odměně jednatele rozhoduje valná hromada, není obsahem žádné skutkové podstaty trestního práva.

V návaznosti na to obviněný podotkl, že vyplacení odměny jednatelem, které bylo provedeno na základě účetního dokladu není trestným činem zpronevěry, neboť zde chybí základní prvek trestného činu – úmysl присvojit si cizí věc – peněžní prostředky. Pokud soud v rozsudku uvedl, že dne 26. 7. 2002 nechal neoprávněně zaúčtovat společnosti částku 2.002.666,- Kč jako odměnu jednatele, je evidentní, že se žádné zpronevěry nedopustil, ale nechal si vyplatit odměnu jednatele a tuto zaúčtoval bez jakéhokoli zastírání. Za trestný čin by mohl být považován pouze převod peněz bez právního důvodu. Soud prvního stupně se nevypořádal s námitkou, že vyplacení odměny se vztahuje k době, kdy je dnes zřejmé, že S [redacted] T [redacted] a I [redacted] B [redacted] společníky nebyli. Jediným společníkem a jednatelem byl původní zakladatel společnosti [redacted] tj. dovolatel. Podle obviněného není možné, aby v rámci trestního řízení bylo rozhodnuto, že zpronevěřil peníze sám sobě. Vyplacení odměny jednatele je protiprávně kriminalizováno.

Ohledně jednání, jak je popsáno pod bodem 2) výroku o vině v rozsudku obvodního soudu, obviněný namítl, že před soudem prvního stupně S [redacted] T [redacted] a dědicové po zemřelém I [redacted] B [redacted] neprokázali, že by skutečně do jeho rukou či na nějaký účet peníze na zakoupení nemovitosti v [redacted] předali. Ani výpovědi, kterou učinil svědek G [redacted] B [redacted] nebylo prokázáno, že by byl u předání peněžních částek na zakoupení nemovitosti nebo mu byly předány do úschovy, a že by S [redacted] T [redacted] a I [redacted] B [redacted] na svých či jiných účtech částky měli a z těchto účtů byly provedeny výběry pro nákup nemovitosti. Soud prvního stupně pouze konstatoval, že poškození sumy ze svých účtů vybrali, aniž by hodnotil, zda to bylo či nebylo prokázáno. Podle obviněného svědek G [redacted] B [redacted] použil peníze složené jako záloha 50.000.000,- lir na svou provizi 12.000.000,- lir za zprostředkování prodeje; jak byl použit zbytek peněz, to svědek nevysvětlil, ačkoliv měl povinnost zálohu vyúčtovat. Podotkl, že výzva k vrácení půjčky byla určena společnosti [redacted], a nikoli společníkům, jak mylně tvrdí prvostupňový soud. Dodal, že jmenovaným výzvu zaslal, neboť si v té době myslel, že jsou společníky společnosti. Žádnou půjčku na nich nevymáhal, nic jim nepůjčil, neboť půjčka nebyla směřována k jejich osobám. Obviněný označil rozhodnutí obvodního soudu za zmatečné a nesrozumitelné. Opětovně zdůraznil, že od nich žádné peníze na zakoupení nemovitosti

nedostal. Pokud se po delší době provedla fiktivní účetní operace, stalo se tak na doporučení účetní, že se to tak ohledně kapitálového vkladu v Čechách dělá. Později vyšlo najevo, že účetní mnoho věcí účtovala nesprávně včetně odměny jednatele. Obviněný podotkl, že je cizím státním příslušníkem, účtování vkladů nerozumí a od znalce z oboru se dozvěděl, že nemá žádný vliv, kdo a jaký vklad do společnosti skutečně poskytl. Skutečná výše vkladu musí být věrohodně prokázána i pro finanční úřad. S [redacted] T [redacted] a I [redacted] B [redacted] však žádná potvrzení o výši vkladů nepředložili.

Výhrady obviněný vznesl i v případě výroku o náhradě škody ve výši 2.002.666,- Kč, neboť prvostupňový soud nezdůvodnil, jak takováto škoda, a to dokonce soukromým osobám, vznikla. Je nelogické, že by jako jednatel způsobil škodu soukromým osobám. Jde o obchodní závazkové vztahy, kdy jednatel může způsobit škodu pouze společnosti. Pokud soud měl za to, že škoda odpovídá vyplacené odměně jednatele, tak škoda nebyla způsobena společníkům, ale společnosti [redacted] což pochopil až odvolací soud.

Závěrem dovolání obviněný opět zdůraznil, že skutek byl Městským soudem v Praze nesprávně právně posouzen, neboť bylo kriminalizováno jednání, které mělo být řešeno podle obchodního zákoníku. Rozhodnutí soudů obou stupňů označil za zmatečné a právně nesprávné. Nebylo prokázáno, že se stal skutek, tj. že mu S [redacted] T [redacted] a I [redacted] B [redacted] předali peníze. Pokud nějaké peníze předali, byla to záloha 50.000.000,- Kč, kterou dostal G [redacted] B [redacted]. Soud rozhodl pouze na základě domněnek a předpokladů. Pochybil, pokud nepostupoval podle zásady in dubio pro reo a jeho osobu nezprostil v plném rozsahu obžaloby a neodkázal příslušné osoby s náhradou škody na občanskoprávní řízení.

Z popsaných důvodů obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil rozsudek Městského soudu v Praze, sp. zn. [redacted] jakož i rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2, sp. zn. [redacted]. Dále navrhl, aby dovolací soud vyjádřil svůj právní názor a věc vrátil k novému řízení.

K mimořádnému opravnému prostředku se ve smyslu znění § 265h odst. 2 věty první tr. ř. písemně vyjádřil státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství. V podání shrnul dosavadní průběh řízení a obviněným uplatněné námitky. Konstatoval, že ač se dovolání výslovně opírá o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., tak s ohledem na uplatněnou argumentaci je zřejmé, že obviněný své výhrady směřoval i v rámci dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. ř.

Podle státního zástupce nerozhodl ve věci vyloučený orgán. Po zahájení řízení o odvolání bylo příslušným senátem Městského soudu v Praze zjištěno, že jeho člen JUDr. Pavel Benda je předsedou senátu v jiné věci, která je vedena u téhož soudu jako soudu prvního stupně, v níž je projednávána obžaloba na obviněného. S ohledem na tuto skutečnost bylo usnesením Městského soudu v Praze ze dne 13. 2. 2008, sp. zn. [redacted] podle § 30 odst. 3 tr. ř. rozhodnuto o vyloučení JUDr. Pavla Bendy z projednání této věci. O odvolání obviněného již rozhodl senát ve složení bez jmenovaného soudce. Pokud jde o možnost ovlivnění dalších členů senátu, státní zástupce poukázal na ustanovení § 30 odst. 1 tr. ř., podle kterého je z vykonávání úkonů trestního řízení vyloučen mimo jiné soudce, u něhož lze mít pochybnost, že pro poměr k projednávané věci nebo k osobám, jichž se úkon přímo dotýká, nemůže nestranně rozhodovat. Připomněl, že naplnění této podmínky obviněný sledává ve skutečnosti, že členové senátu byli vyloučeným soudcem informováni o průběhu dalšího řízení a nahlíželi na něj jako na problémovou osobu. V této souvislosti státního zástupce

zdůraznil, že soudce je profesionální odborník, jehož nestrannost nemůže být ovlivněna pouhým vědomím, že vůči konkrétnímu obžalovanému je či bylo vedeno další trestní řízení. V naznačeném rozsahu tudíž shledal dovolání zjevně neopodstatněným.

Dále státní zástupce konstatoval, že dovolání je mimořádným opravným prostředkem určeným k nápravě pouze těch vad, jež naplňují jednotlivé taxativně stanovené dovolací důvody. Proto se dovoláním nelze úspěšně domáhat opravy skutkových zjištění učiněných soudy prvního a druhého stupně ani přezkoumávání správnosti jimi provedeného dokazování. Z dikce uplatněného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. vyplývá, že jeho výchozím předpokladem je nesprávná aplikace hmotného práva, nikoli nesprávnost v provádění důkazů, v jejich hodnocení či ve vyvozování skutkových závěrů, jež jsou upraveny předpisy trestního práva procesního. Při posuzování oprávněnosti tvrzení obviněného o tom, zda existuje zmíněný dovolací důvod, je dovolací soud vždy vázán konečným skutkovým zjištěním, které ve věci učinily soudy obou stupňů. Zásah do skutkových zjištění je možné v určitém rozsahu připustit i v rámci řízení o dovolání, avšak pouze tehdy, existuje-li extrémní nesoulad mezi učiněnými skutkovými zjištěními na straně jedné a právními závěry soudu na straně druhé a současně je-li toto pochybení předmětem dovolání, což se však v posuzované věci nestalo. Pokud jde o argumentaci obviněného, v jejímž rámci zpochybňuje úplnost provedeného dokazování a jeho soulad s ustanoveními zejména § 2 odst. 5, 6 tr. ř., resp. správnost skutkových zjištění učiněných soudy obou stupňů, státní zástupce shledal, že tato se zcela míjí s uplatněným dovolacím důvodem podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. i s dovolacími důvody ostatními, byť neuplatněnými.

K výtkám obviněného týkajících se právního posouzení skutku v bodě 1) výroku o vině v rozsudku obvodního soudu, a to jako trestného činu zpronevěry podle § 248 odst. 1, 3 písm. c) tr. zák., státní zástupce konstatoval, že s ohledem na skutková zjištění vyjádřená (být velmi stručně) zejména v rozsudečném výroku soudu prvního stupně, s nimiž se ztotožnil i odvolací soud, si obviněný jako jednatel společnosti [redacted] sám sobě vyplatil odměnu ve výši 2.002.666,- Kč. Takto jednal, aniž by o vyplacení odměny ve smyslu § 125 odst. 1 písm. f) obch. zák. rozhodla valná hromada. Obviněný zjevně naložil neoprávněně s cizí věcí (penězi), kterou měl svěřenou, tak, že si ji přisvojil. Státní zástupce poznamenal, že pro posouzení viny není rozhodné, zda obviněný funkci jednatele skutečně vykonával či zda je výše odměny úměrná. S popsáním závěrem nemá bezprostřední souvislost skutečnost, že jako jediný jednatel byl obviněný též jedinou osobou, jež mohla dát pokyn k vyplacení peněz – k zadávání platebních příkazů k tíži společnosti [redacted]. Obviněný byl oprávněn činit úkony, avšak nikoli v rozporu s právními předpisy, tj. v daném případě bez adekvátního rozhodnutí valné hromady. Podle státního zástupce nelze akceptovat tvrzení obviněného, že ve věci absentuje znak citovaného trestného činu – úmysl přisvojit si cizí věc. Připomněl, že otázku, komu svědčí postavení společníka ve společnosti [redacted], si soudy dříve činné ve věci neopomněly vyřešit, a to i s ohledem na stávající soudní judikaturu Nejvyššího soudu, jak je podrobně popsáno v odůvodnění rozsudku Městského soudu v Praze.

Pokud jde o bod 2) výroku o vině v rozsudku soudu prvního stupně, jímž byl obviněný uznán vinným ze spáchání pokusu trestného činu podvodu podle § 8 odst. 1 tr. zák. k § 250 odst. 1, 3 písm. b) tr. zák., státní zástupce uvedl, že obviněný uplatnil toliko argumentaci, že rozhodnutí soudů obou stupňů je založeno na neprokázaných skutečnostech, že bylo vycházeno pouze z domněnek a skutek nebyl bez pochybností zjištěn. Zdůraznil, že tvrzení obviněného se obsahově míjí jak s uplatněným dovolacím důvodem podle § 265b odst. 1

písm. g) tr. ř., tak i s dalšími dovolacími důvody. Proto nelze v rámci přezkumu ke vzneseným námitkám v dovolacím řízení přihlížet.

U poslední části dovolání, v jejímž rámci obviněný zpochybnil správnost výroku o povinnosti k náhradě škody, který Obvodní soud pro Prahu 2 učinil, státní zástupce upozornil, že tento výrok byl zrušen odvolacím soudem, který sám znovu rozhodl.

Státní zástupce uzavřel, že obviněný se jednáním popsaným v rozsudku soudu prvního stupně dopustil trestného činu zpronevěry podle § 248 odst. 1, 3 písm. c) tr. zák. a pokusu trestného činu podvodu podle § 8 odst. 1 tr. zák. k § 250 odst. 1, 3 písm. b) tr. zák., tj. právní posouzení skutků bylo učiněno správně a bez vad. Na popsaném závěru nemění nic ani skutečnost, že jednání obviněného má i významný obchodněprávní kontext a např. otázka náhrady škody mohla být řešena též v civilním řízení.

Z popsaných důvodů státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. dovolání odmítl jako zjevně neopodstatněné a podle § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. rozhodnutí učinil v neveřejném zasedání. Pro případ odlišného stanoviska dovolacího soudu vyjádřil ve smyslu ustanovení § 265r odst. 1 písm. c) tr. ř. souhlas s rozhodnutím věci v neveřejném zasedání.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) při posuzování mimořádného opravného prostředku předně shledal, že dovolání obviněného je přípustné [§ 265a odst. 1, 2 písm. a), h) tr. ř.], bylo podáno oprávněnou osobou [§ 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2, 3 tr. ř.).

Jelikož dovolání je možno podat pouze z důvodů taxativně zakotvených v zákoně, bylo dále nutno posoudit, zda obviněným vznesené námitky naplňují jím uvedený dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. a s ohledem na uplatněnou argumentaci i neoznačený důvod dovolání stanovený v § 265b odst. 1 písm. b) tr. ř.

Podle § 265b odst. 1 písm. b), g) tr. ř. *dovolání lze podat, jen je-li tu některý z následujících důvodů:*

b) ve věci rozhodl vyloučený orgán; tento důvod nelze použít, jestliže tato okolnost byla tomu, kdo podává dovolání, již v původním řízení známa a nebyla jím před rozhodnutím orgánu druhého stupně namítnuta,

g) rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení.

Důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. ř. lze úspěšně uplatnit za předpokladu, že ve věci samé rozhodoval orgán, který byl z rozhodování vyloučen z důvodů uvedených v § 30 tr. ř., aniž bylo o jeho vyloučení rozhodnuto podle § 31 tr. ř., a současně tato skutečnost nebyla dovolateli v původním řízení známa nebo jím byla před rozhodnutím orgánu druhého stupně namítnuta.

Zákon v § 30 odst. 1 věty první tr. ř. stanoví, že *z vykonávání úkonů trestního řízení je vyloučen soudce nebo přísedící, státní zástupce, policejní orgán nebo osoba v něm služebně činná, u něhož lze mít pochybnosti, že pro poměr k projednávané věci nebo k osobám, jichž se úkon přímo dotýká, k jejich obhájcům, zákonným zástupcům a zmocněncům, nebo pro poměr*

k jinému orgánu činnému v trestním řízení nemůže nestranně rozhodovat. Podle § 30 odst. 2 tr. ř. platí, že soudce nebo předsedící je dále vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení, jestliže byl v projednávané věci činný jako státní zástupce, policejní orgán, společenský zástupce, obhájce nebo jako zmocněnec zúčastněné osoby nebo poškozeného. Po podání obžaloby je vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení soudce, který v projednávané věci v přípravném řízení nařídil domovní prohlídku, vydal příkaz k zatčení nebo rozhodoval o vazbě osoby, na niž byla poté podána obžaloba. Z ustanovení § 30 odst. 3 věty první tr. ř. vyplývá, že z rozhodování u soudu vyššího stupně je kromě toho vyloučen soudce nebo předsedící, který se zúčastnil rozhodování u soudu nižšího stupně, a naopak (vše trestní řád ve znění účinném do 30. 6. 2008).

Účelem citovaných ustanovení zákona je upevnit důvěru účastníků řízení i veřejnosti v nestrannost postupu orgánů činných v trestním řízení. Zákon vylučuje z vykonávání úkonů trestního řízení ten orgán činný v trestním řízení, u něhož lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti z taxativně vyjmenovaných důvodů. Současně je nutno zdůraznit, že rozhodnutí o vyloučení soudce představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž *nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci* (srov. čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod).

Podle ustálené judikatury může poměr k projednávané věci záležet např. v tom, že příslušný orgán činný v trestním řízení sám nebo osoba jemu blízká byly poškozeny projednávanou trestnou činností, případně byly jinak této činnosti účastny (např. jako svědci, tlumočníci), nebo v případech, kdy vzniká pochybnost, že orgány činné v trestním řízení mají z jiných důvodů zájem na výsledku trestního řízení. Mezi důvody vyloučení však nemůže patřit otázka úrovně odborné způsobilosti soudce (samosoudce, předsedy senátu, člena senátu) rozhodujícího ve věci. Stejně nelze považovat za poměr k projednávané věci odlišný právní názor. Z ustanovení § 30 tr. ř. vyplývá, že projednávanou věcí je nutno rozumět skutek a všechny faktické okolnosti s ním související, přičemž poměr vyloučené osoby k věci musí mít zcela konkrétní podobu, musí mít osobní charakter, aby mohl být dostatečně pádným důvodem podmiňujícím vznik pochybnosti o schopnosti takové osoby přistupovat k věci a k úkonům jí se dotýkajících objektivně. Nemůže postačovat poměr abstraktního rázu, který se promítá v právním názoru a z něj vycházejícím přístupu k projednávané věci, neboť nejde o osobní poměr k věci samé, ale toliko o odlišný názor (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Tvo 157/2001). Důvodem pro vyloučení soudce nemohou být ani okolnosti spočívající v jeho procesním postupu v řízení o projednávané věci, nejde-li o případy stanovené v § 30 odst. 2, 3 tr. ř.

Pro poměr k osobám, jichž se úkon přímo dotýká (ale také pro poměr k jejich obhájcům, zákonným zástupcům a zmocněncům nebo jinému orgánu činnému v trestním řízení), bude vyloučen soudce, který je k uvedeným osobám zejména v poměru příbuzenském, popř. ve vztahu úzce přátelském, anebo naopak nepřátelském. Negativní vztah soudce např. k obviněnému však nelze vyvozovat toliko ze subjektivního pocitu obviněného, že je soudce vůči němu zaujat, ale musí být podložen konkrétními objektivními skutečnostmi.

Podle názoru Nejvyššího soudu nelze námitce obviněného, že po vyloučení soudce JUDr. Pavla Bendy z rozhodování v předmětné trestní věci, měli být též ostatní členové senátu soudci JUDr. Petr Stutzig a JUDr. Alena Makovcová rovněž z rozhodování vyloučeni, neboť byli jmenovaným soudcem, jenž u Městského soudu v Praze jako předseda senátu rozhodoval i v jiné jeho trestní věci, negativně ovlivnění, přiznat opodstatnění.

Tvrzení obviněného nemůže být považováno za relevantní důvod, že ve smyslu ustanovení § 30 odst. 1 tr. ř. lze mít pochybnosti o tom, že pro poměr k projednávané věci nebo k jeho osobě (resp. i k jiným osobám v zákoně uvedeným), nebo pro poměr k jinému orgánu činnému v trestním řízení nemohli jmenovaní soudci nestranně rozhodovat. V daném případě je totiž údajný negativní vztah soudců k osobě obviněného dovozován toliko z jeho subjektivního pocitu, aniž by byl podložen konkrétními objektivními skutečnostmi. Nutno poznamenat, že v případné obecné informaci o tom, že proti určité obviněné osobě je u téhož soudu vedeno řízení v jiné trestní věci, není možno spatřovat nežádoucí ovlivnění soudců, kteří ohledně stejné osoby v další trestní věci rozhodli.

S poukazem na popsané skutečnosti lze učinit dílčí závěr, že námitky obviněného, které v rámci jím neoznačeného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. ř. uplatnil, jsou zjevně nedůvodné.

V rámci výše citovaného důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je možno namítat, že skutek, jak byl v původním řízení soudem zjištěn, byl nesprávně kvalifikován jako určitý trestný čin, ačkoliv šlo o jiný trestný čin nebo nešlo o žádný trestný čin. Vedle těchto vad, které se týkají právního posouzení skutku, lze vytýkat též jiné nesprávné hmotně právní posouzení, jímž se rozumí zhodnocení otázky nespočívající přímo v právní kvalifikaci skutku, ale v právním posouzení jiné skutkové okolnosti mající význam z hlediska hmotného práva např. občanského, obchodního, trestního apod.). Z dikce předmětného ustanovení přitom plyne, že ve vztahu ke zjištěnému skutku je možné dovoláním namítat pouze vady právní (srov. např. názor vyslovený v usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 73/03, sp. zn. II. ÚS 279/03, sp. zn. IV. ÚS 449/03). Nejvyšší soud není oprávněn v dovolacím řízení přezkoumávat úplnost dokazování a posuzovat postup při hodnocení důkazů soudy obou stupňů. Při rozhodování vychází z konečného skutkového zjištění soudu prvního eventuálně druhého stupně a v návaznosti na tento skutkový stav posuzuje správnost aplikovaného hmotně právního posouzení, přičemž skutkové zjištění nemůže změnit, a to jak na základě případného doplnění dokazování, tak i v závislosti na jiném hodnocení v předcházejícím řízení provedených důkazů. Těžiště dokazování je v řízení před prvostupňovým soudem a jeho skutkové závěry může doplňovat, popřípadě korigovat jen odvolací soud (§ 259 odst. 3, § 263 odst. 6, 7 tr. ř.). Dovolací soud není obecnou třetí instancí zaměřenou k přezkoumávání všech rozhodnutí soudů druhého stupně a není oprávněn přehodnocovat provedené důkazy, aniž by je mohl podle zásad ústnosti a bezprostřednosti v řízení o dovolání sám provádět nebo opakovat (srov. omezený rozsah dokazování v dovolacím řízení podle § 265r odst. 7 tr. ř.).

V dovolání obviněný R. G. vznáší výhrady, které dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. a ani žádný jiný v zákoně taxativně zakotvený důvod dovolání obsahově nenaplní. Ohledně skutku pod bodem 2) výroku o vině v rozsudku obvodního soudu tvrdí, že nebyl prokázán a současně uvádí svoji verzi celé události. Také vytýká, že soud rozhodoval pouze na základě domněnek a předpokladů. Rovněž pochybil, pokud neaplikoval zásadu in dubio pro reo. Nutno zdůraznit, že všechny tyto námitky (procesního charakteru), které jsou v podání podrobněji rozvedeny, primárně směřují do oblasti skutkových zjištění včetně úplnosti dokazování a hodnocení ve věci provedených důkazů. Jak již bylo výše řečeno, ve vytýkaném směru nelze v dovolacím řízení napadená rozhodnutí přezkoumávat. V daném případě je totiž existence dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. výlučně spojována s jinými, než v soudním řízení zjištěnými skutečnostmi. Rovněž není možno posuzovat správnost výroku o povinnosti obviněného k náhradě škody, neboť konkrétně zpochybňovaný výrok soudu prvního stupně byl v odvolacím řízení zrušen.

Z příslušné části odůvodnění rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 plyne, jaké skutečnosti soud vzal za prokázané, o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se při hodnocení provedených důkazů řídil, zejména pokud si vzájemně odporovaly. Z odůvodnění rozhodnutí je rovněž patrné, jak se soud vypořádal s obhajobou obviněného. S těmito skutkovými závěry se ztotožnil, popř. některé i rozvedl Městský soud v Praze na str. 6 až 8 napadeného rozsudku.

V mimořádném opravném prostředku obviněný R. G. též v podrobnostech namítá, že v případě skutku pod bodem 1) výroku o vině v rozsudku soudu prvního stupně svým jednáním nenaplnil objektivní ani subjektivní stránku trestného činu, jímž byl uznán vinným. Podle jeho názoru mělo být jednání posuzováno toliko v rovině obchodněprávní, nikoli trestněprávní. Tyto námitky obsahově uplatněný důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. naplňují. Nejvyšší soud proto posuzoval, zda napadená rozhodnutí jsou zatížena tvrzenou právní vadou.

Trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, 3 písm. c) tr. zák. spáchá ten, *kdo si přisvojí cizí věc, která mu byla svěřena a způsobí takovým činem na cizím majetku značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek*. Podle § 89 odst. 11 tr. zák. *se značnou škodou rozumí škoda dosahující částky nejméně 500 000 Kč*. Z ustanovení § 4 písm. a) tr. zák. vyplývá, že *trestný čin je spáchán úmyslně, jestliže pachatel chtěl způsobem v trestním zákoně uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem* (vše trestní zákon ve znění účinném do 30. 6. 2006).

Ve stručnosti lze připomenout, že *svěřením věci* se rozumí skutečnost, že cizí věc je pachatelem odevzdána do faktické moci, aby s ní určitým způsobem nakládal. Není třeba, aby odevzdání věci do faktické moci pachatele bylo spojeno s nějakým zvláštním formálním aktem, jakým je např. písemná smlouva, předávací protokol apod. Pachatel si *prisvojí cizí věc, která mu byla svěřena*, jestliže s věcí naloží v rozporu s účelem, k němuž mu byla dána do opatrování nebo do dispozice, a to způsobem, který maří základní účel svěřením. Po subjektivní stránce se vyžaduje úmyslné zavinění.

Podle názoru Nejvyššího soudu nepostupoval Obvodní soud pro Prahu 2 (následně v odvolacím řízení též Městský soud v Praze) v rozporu s trestním zákonem, když skutek, jak je popsán v tzv. skutkové větě pod bodem 1) výroku o vině napadeného rozsudku, kvalifikoval jako trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, 3 písm. c) tr. zák. Ze skutkových zjištění plyne, že obviněný R. G. – *jediný jednatel společnosti* dne 26. 7. 2002 *nechal neoprávněně zaúčtovat společnosti částku 2.002.666,- Kč jako odměnu jednatelem a tuto částku si ponechal pro vlastní potřebu*. V této souvislosti odvolací soud v odůvodnění napadeného rozsudku na str. 6 oprávněně zdůraznil, že k rozhodnutí o odměně jednatele bylo třeba souhlasu valné hromady. V této souvislosti poukázal na Společenskou smlouvu předmětné společnosti (č. l. 351–355 spisu) a na znalecký posudek z oboru ekonomiky, přičemž skutečnosti z těchto důkazů vyplývající vzal v úvahu již soud prvního stupně (srov. argumentaci na str. 4 a 5 rozsudku). Dovolací soud pouze připomíná, že podle ustanovení § 125 odst. 1 písm. f) obch. zák. platí, že *valná hromada je nejvyšším orgánem společnosti. Do její působnosti patří jmenování, odvolávání a odměňování jednatelů*.

V soudním řízení byla řešena jako předběžná otázka (§ 9 tr. ř.) i námitka obviněného spočívající v tvrzení, že vzhledem k neplatnosti smluv o převodu obchodních podílů se S. T. a I. B. nestali společníky společnosti. V této spojitosti

Městský soud v Praze uvedl, že usnesením Nejvyššího soudu ze dne 3. 10. 2007, sp. zn. 29 Odo 794/2006, jímž dokazování doplnil, bylo zrušeno usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 10. 2005, sp. zn. 7 Tmo 88/2005, na které obviněný v odvolání poukazoval a věc byla soudu vrácena k dalšímu řízení. Současně konstatoval: „Ze závěrů Nejvyššího soudu vyplývá, že vydržení obchodního podílu je možné. Dále se uvádí, že teorie je jednotná v tom, že účelem institutu vydržení je umožnit nabytí vlastnictví držiteli, který věc dlouhodobě ovládá v dobré víře, že je jejím vlastníkem a uvést do souladu dlouhodobý faktický stav se stavem právním.“ V návaznosti na to odvolací soud zdůraznil: „...odmítnutí možnosti vydržet obchodní podíl by znamenalo neposkytnout osobám, které jsou v dobré víře, že se staly společníky společnosti s ručením omezením, menší míru ochrany a také menší míru právní jistoty, než osobám, které jsou v dobré víře v tom, že jsou vlastníky akcií.“ Rovněž podtrhl: „...pro takové omezení ochrany není v obchodním ani občanském zákoníku žádný podklad“ (vše na str. 7 rozsudku soudu druhého stupně).

S tímto právním názorem se dovolací soud plně ztotožňuje. Navíc považuje za potřebné dodat, že usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 8. 2008, sp. zn. 7 Cmo 179/2008, které před rozhodnutím o dovolání vyžádal a doplnil jím dokazování, bylo potvrzeno usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. 9. 2004, č. j. [REDAKCE] kterým byl zamítnut návrh, jenž podal R. [REDAKCE] G. [REDAKCE] na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti [REDAKCE] ze dne 29. 7. 2002. Navrhovatel odůvodňoval návrh tím, že usnesení byla přijata osobami, jež se společníky jmenované společnosti nestaly, přestože jsou od ledna 1995 jako společníci zapsáni v obchodním rejstříku, a že při svolávání valné hromady nebylo svolavatel, jimiž byli S. [REDAKCE] T. [REDAKCE] a I. [REDAKCE] B. [REDAKCE] postupováno podle ustanovení § 129 odst. 1 obch. zák. Z argumentace, jak je popsána v odůvodnění zmíněného usnesení Vrchního soudu v Praze, je zjevné, že v předmětné obchodní věci bylo rozhodnuto v souladu s právním názorem vysloveným v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 10. 2007, sp. zn. 29 Odo 794/2006.

Ze shora konstatovaných skutkových zjištění je očividné, že jednání obviněného bylo neoprávněné. V této souvislosti je potřebné označit za irelevantní jeho tvrzení uplatněná v dovolání, že byl oprávněn za výkon funkce jednatele si stanovit a vyplatit odměnu (20.000,- Kč měsíčně), přičemž tuto zaúčtoval bez jakéhokoliv zastírání, a proto nešlo o převod peněz bez právního důvodu. Nutno zdůraznit, že jako jednatel společnosti měl obviněný pravomoc nakládat s jejími, a to svěřenými finančními prostředky, nikoliv však způsobem, jak to v daném případě učinil, čímž si je přivlastnil. Jednáním obviněného byl zmařen základní účel jejich svěřením. Jeho motivem přitom byla „...snaha po obraně, a to, že se dozvěděl o snaze společníků odvolat jej z funkce jednatele, tedy snaha odčernat majetek...“ (str. 5 rozsudku prvostupňového soudu). Činem obviněného byla společnost [REDAKCE] způsobena škoda ve výši 2.002.666,- Kč, tj. značná škoda ve smyslu ustanovení § 89 odst. 11 tr. zák., přičemž mezi jeho jednáním a způsobenou škodou je příčinná souvislost. S ohledem na zjištěný motiv a cíl v jednání obviněného, nelze obvodnímu soudu vytýkat, když v jeho činu shledal přímý úmysl podle § 4 písm. a) tr. zák. (str. 9 rozsudku soudu prvního stupně). Současně je nutno připomenout, že k naplnění kvalifikované skutkové podstaty trestného činu zpronevěry podle § 248 odst. 3 písm. c) tr. zák., v daném případě ohledně způsobení značné škody, postačuje ve smyslu ustanovení § 6 písm. a) tr. zák. i zavinění z nedbalosti.

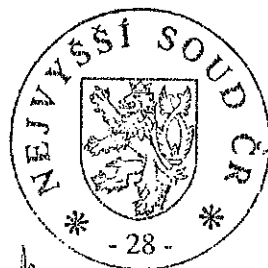
Jednání obviněného, jinak bezúhonné osoby, je v bodě 1) výroku o vině v rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 nebezpečné pro společnost, neboť vyšší formou úmyslného zavinění jím byla na cizím majetku způsobena škoda, která více než čtyřikrát převýšila znak značné škody.

Nejvyšší soud konstatuje, že skutková zjištění, jak byla v soudním řízení ve věci učiněna, objasňují všechny potřebné okolnosti pro posouzení předmětného jednání, které spáchal obviněný R. G. jako trestného činu zpronevěry podle § 248 odst. 1, 3 písm. c) tr. zák., a to i s ohledem na ustanovení § 88 odst. 1 tr. zák. Současně je potřebné odmítnout tvrzení obviněného, že šlo o ryze obchodněprávní vztah, neboť nesporně též došlo k porušení zájmu chráněného trestním zákonem. Správné právní kvalifikaci skutku, s níž se v odvolacím řízení důvodně ztotožnil Městský soud v Praze, odpovídá ve výroku o vině v rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 i aplikovaná právní věta. Námitky, které byly v příslušné části dovolání v souvislosti s dovolacím důvodem podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. formálně relevantně uplatněny, tudíž nelze akceptovat.

S poukazem na uvedené skutečnosti Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl dovolání, které podal obviněný R. G. neboť je shledal zjevně neopodstatněným. Proto nebyl oprávněn postupovat podle § 265i odst. 3 tr. ř., přičemž rozhodnutí učinil v souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání.

P o u ě n í : Proti rozhodnutí o dovolání není s výjimkou obnovy řízení opravný prostředek přípustný (§ 265n tr. ř.).

V Brně dne 29. ledna 2009

Předseda senátu:
JUDr. Jiří H o r á k v. r.

Za správnost vyhotovení: Věra Popovičová